

ТЕМА НОМЕРА

Жителі села Матіївка Бахмацького району – у відчаї. Усе через звістку про закриття молочної ферми, яка фактично є єдиним місцем роботи для селян. Люди вважають: якщо не буде ферми, не стане й села. Обговорити непросту ситуацію мали на зборах за участю громади та власника ферми. Але він на зустріч не з'явився.

ЧЕРЕЗ ЗАКРИТТЯ ФЕРМИ

селяни втратять роботу, а село – людей *Продовження на стор. 4*

ТРУДОВІ КНИЖКИ ПЕРЕВОДЯТЬ У ЦИФРОВИЙ ФОРМАТ

Уряд схвалив проект закону щодо переведення у цифровий формат трудових книжок. Рішення уряду дасть змогу скоротити бюрократичні процедури та оцифрувати процеси.

«Працівники не повинні будуть продовжувати радянську практику збирання купи довідок для підтвердження свого трудового стажу в разі втрати паперової трудової книжки або розбіжності в даних про роботу. Водночас пенсії та соціальні виплати поступово призначатимуть автоматично, без зайвої бюрократії та необхідності приходити для цього в органи Пенсійного фонду», – коментує рішення уряду Прем'єр-міністр України Олексій Гончарук.

Відповідно до рішення уряду та в разі схвалення законопроекту у Верховній Раді України, електронна версія трудової книжки зменшить навантаження на роботодавців і самозайнятих працівників – ФОПів. Урядовці також запевняють, що новація спростить пошук роботи та оформлення на роботу.

Звернення до керівництва країни та комунальні пристрасті: відбулася позачергова сесія облради

На позачерговій сесії Чернігівської обласної ради було насправді гаряче, бо каменем спотикань стали земельно-комунальні баталії. Власне, задля чого засідання й скликали. На порядок денний винесли не лише звернення щодо недопущення ринку землі, допоки не буде врегульована ситуація в державі, але й прагнення окремих депутатів провести приватизацію деяких об'єктів. *Продовження на стор. 3*

ГЧ

Холминська деруха – у переліку культурної спадщини Чернігівщини

Деруха – це коронна страва у селищі Холми. Господині готують її тут вже багато років. Проте зовсім нещодавно місцевий смаколик вирішили розкручувати як бренд громади. Зокрема цієї осені, під час святкування Дня селища, вперше організували колоритний фестиваль «Deruha_fest». *Продовження на стор. 2*

ГЧ

Друге життя раритетних ляльок

Мрія Наталії Глазкової з Чернігова – зібрати колекцію фарфорових ляльок. Щоправда, відновлених власними руками. Тому вже чотири роки жінка займається їх реставрацією. За цей час вона подарувала друге життя майже чотирьом сотням іграшок. І зупиняється на досягнутому не збирається. Своїх ляльок майстриня називає рідними та дає їм імена. *Продовження на стор. 5*

ГЧ

У Ріпкинському районі живе найстарший гончар в Україні

94-річний Іван Іванович Бібік – знаменитість не лише у рідному селищі Олешня, а й поза його межами. Він – відомий гончар, заслужений майстер народної творчості і почесний громадянин Чернігівської області. Життя склалося так, що чоловіку довелося освоїти не одну професію. Був кухарем, лісником, вчителем, а ще творчим майстром на керамічному заводі в Олешні. *Продовження на стор. 7*

Президентськими стипендіатами стали четверо учнів і студентів із Чернігівщини

Стипендії президента України отримуватимуть Андрє Саллюм, Михайло Штопка, Єлизавета Кузіна та Анна Ричок із Чернігівщини. Її розмір – 2 600 гривень на місяць. Таку винагороду кожен з них здобув завдяки перемозі в учнівських олімпіадах із навчальних предметів та Всеукраїнському конкурсі-захисті Малої Академії Наук.

Андрє Саллюм, учень 10 класу спеціалізованої ЗОШ №1 із поглибленим вивченням іноземних мов міста Чернігова, переміг у Всеукраїнській учнівській олімпіаді з англійської мови. Одинадятикласник цього ж навчального закладу Михайло Штопка став переможцем олімпіади з біології. Студентка I курсу Київського національного університету імені Тараса Шевченка Єлизавета Кузіна – переможниця конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт Малої академії наук України в секції «Англійська мова», студентка I курсу Національного університету «Києво-Могилянська академія» Анна Ричок – у секції «Літературна творчість». Дипломи лауреатів стипендій президента їм вручила міністр освіти і науки України Ганна Новосад. Урочистості відбулися в Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Усього стипендії президента отримали 270 учнів та студентів.

ДЕРУХА – гастрономічний бренд Холминської громади

У вересні Холминська громада вперше провела свій «Deruha_fest», а на початку жовтня місцеву страву з картоплі – деруху – внесли до Регіонального списку елементів нематеріальної культурної спадщини, які притаманні Чернігівській області.

Громада протягом року працює над розробленням стратегії розвитку. В цьому їм допомагають експерти Чернігівського Центру розвитку місцевого самоврядування.

«Під час роботи над стратегією заговорили про гастрономічні фестивалі в інших громадах. Почали обговорювати страви, які готували наші бабусі, і згадалась тепер уже багатьом відома коронна страва Холмів – деруха. Вирішили розкручувати цю страву як бренд громади, фірмову страву. Отак під час святкування Дня селища організуємо та проведемо фестиваль Deruha_fest», – розповіла Ольга Защита, начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту Холминської селищної ради.

За її словами, на фестивалі можна було спробувати різні страви з картоплі, але головною стала деруха – традиційна страва для сіл Холминської громади. Подекуди її називали «жемера», «бабка» або «гоцка». А готували так. Брала сиру картоплю, чистили, терли (драли) на дрібній тертушці, трохи відстоювали, зливали сік. Потім до цієї маси додавали присмажені цибулю, моркву, шкварки, яйця, солили. Страву перемішували, склали до горщика або макітри, мазали зверху яйцем зі сметаною для смачної скоринки та ставили в жар у піч.

ха – традиційна страва для сіл Холминської громади. Подекуди її називали «жемера», «бабка» або «гоцка». А готували так. Брала сиру картоплю, чистили, терли (драли) на дрібній тертушці, трохи відстоювали, зливали сік. Потім до цієї маси додавали присмажені цибулю, моркву, шкварки, яйця, солили. Страву перемішували, склали до горщика або макітри, мазали зверху яйцем зі сметаною для смачної скоринки та ставили в жар у піч.

Область отримала ще три машини швидкої допомоги

Автопарк Чернігівського обласного центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф поповнився трьома новими автомобілями. «Швидкі» оснащені всім необхідним медичним обладнанням, відповідають типу «В» для транспортування пацієнтів, здійснення основного медичного догляду та нагляду за ними, запевнили в Управлінні охорони здоров'я Чернігівської ОДА.

Після оформлення дозвільних документів і реєстрації в центральній оперативній диспетчерській автомобілі будуть задіяні для надання екстреної медичної допомоги на території Ніжинського, Ічнянського та Новгород-Сіверського районів.

Викрито підпільне виробництво та збут алкоголю

Кілька жителів Чернігова організували на території орендованих складських приміщень та у власних оселях два цехи з виробництва фальсифікованого алкоголю. Сурогат виготовляли із сировини сумнівної якості в антисанітарних умовах. Готову продукцію під виглядом відомих вітчизняних та іноземних брендів продавали приватним особам через інтернет і до закладів роздрібної торгівлі регіону. Товар замовникам доставляли особисто та через кур'єрів. За попередніми підрахунками, щомісяця зловмисники збували контрафакту на майже 9 мільйонів гривень.

Підпільне виробництво викрили співробітники Служби безпеки України та податкової міліції ГУ ДФС у Чернігівській області.

Під час п'яти обшуків, проведених за місяцями виготовлення та зберігання підробок, правоохоронці вилучили 3,5 тонни спирту невідомого походження, готовий до збуту сурогат, тару, виробниче обладнання. За цінами чорного ринку вартість контрафакту становить понад мільйон гривень. Відкрито кримінальне провадження за ст. 204 (незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підкваліфікованих товарів) Кримінального кодексу України. Тривають слідчі дії для встановлення всіх обставин обробки та постачальників спирту.

У Прилуках подорожчає проїзд у громадському транспорті

У Прилуках планується підвищення вартості проїзду в громадському транспорті на 1 гривню. Причиною такого зростання стане впровадження електронного квитка. Тож із 17 грудня проїзд становитиме 6 гривень, а 4 гривні – для пільгових категорій.

Також відомо, що недавно відбувся конкурс із визначення оператора, уповноваженого на впровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду в автобусах міських автобусних маршрутів загального користування м. Прилуки. Переможцем стало ТОВ «Чернігівська транспортна компанія».

Названо терміни добровільного об'єднання населених пунктів в ОТГ

Процес добровільного об'єднання населених пунктів в Україні в об'єднані територіальні громади триватиме орієнтовно до лютого 2020 року. Про це повідомила міністр розвитку громад і територій Альона Бабак.

«Ми хочемо максимально продовжити термін добровільного об'єднання. Я думаю, до лютого. А далі ми вже будемо бачити: чи є необхідність в силу закону вже встановлювати, відповідно до перспективних планів, фактично конфігурації громад, які ще не об'єдналися. Тобто ми заохочуємо зараз максимально продовжити процес добровільного об'єднання. А далі, щоб не чекати ще 100 років, поки люди будуть жити в бідності і без амбулаторій, шкіл тощо, допомоги їм об'єднатися через законодавчий механізм», – заявила Бабак в одному зі своїх інтерв'ю.

Суспільні криниці облаштували в Ніжинському районі

У селах Вікторівка та Леонівка облаштували криниці-джерела «Хуторська» та «У Софії».

Під час ремонтно-будівельних робіт джерела очищено від замулення та приведено до належного естетичного вигляду. Про це повідомили «ЧЕЛАЙН» у департаменті екології та природних ресурсів ОДА.

Облаштовано прилеглу територію та встановлено будиночки для криниць. Загалом цьогоріч за кошти обласного фонду охорони навколишнього природного середовища облаштовано вісім суспільних криниць і природних джерел.

Після побоїв батька дівчина потрапила до лікарні

У родині місцевих жителів с. Голубівка Прилуцького району виник конфлікт. Під час суперечки батько відлупцював свою доньку. Про це «ЧЕЛАЙН» стало відомо з власних джерел.

Дівчина, 2005 р.н., із численними тілесними ушкодженнями була госпіталізована до Прилуцької центральної районної лікарні.

«Десна» на рідному полі обіграла «Олександрію»

Перший зимовий день виявився щасливим для футбольного клубу «Десна» і його вболівальників. Адже саме 1 грудня сіверські футболісти приймали на своєму рідному стадіоні ім. Ю. Гагаріна команду «Олександрія». Результат зустрічі – 2:0.

«Напружена гра, багато боротьби, яка властива осінньому, зимовому футболу. У першому таймі обидві команди не давали спокійно розигрувати м'яч, пресингували. «Олександрія» –

М	КОМАНДА	І	В	Н	П	М	О
1	ШАХТАР	16	14	2	0	46:8	44
2	ДИНАМО	16	10	3	3	34:10	33
3	ЗОРЯ	16	9	4	3	31:13	31
4	ДЕСНА	16	9	3	4	23:10	30

бойова, характерна команда. Але ми також у цьому не поступалися», – зазначив головний тренер чернігівців Олександр Рябоконт.

Нині чернігівська «Десна» із 30 очками пе-

ребує на 4-й сходинці турнірної таблиці.

До зимової перерви наші футболісти ще встигнуть зіграти один матч. 15 грудня до Чернігова приїде київська «Динамо».

Шановні керівники та депутати місцевих рад, голови громад, працівники органів місцевого самоврядування!

Прийміть щирі вітання з вашим професійним святом!

Майбутнє нашої держави, наших міст, сіл і об'єднаних громад неможливе без розвитку місцевого самоврядування. Цю відповідальність добре відчують усі, хто працює в органах місцевого самоврядування. Адже саме ви дбаєте про соціально-економічний розвиток громад і благополуччя їхніх жителів, втілення державних реформ, реалізацію інфраструктурних проектів.

Вірю в успіх нашої з вами спільної справи. Зичу міцного здоров'я, щастя та миру, звершення сподівань, непохитної віри в себе та в майбутнє нашої держави!

Із повагою – Валерій Давиденко, народний депутат України

ПЛАТФОРМА НЕЗАЛЕЖНИХ ДУМОК

Павло СОЛОДОВНИК

Про новорічну психологію, «гнилі яблука» і життєву казку

Скоро Новий рік. Спеціально написав це речення першим, щоб ви мали змогу замислитися та відчути атмосферу наближення свята. Прикрашена іграшками та гірляндами ялинка, мультфільми про сніговиків, подарунки, вітання... Заплющте очі, глибоко вдихніть повітря носом... Саме так. Відчули той божественний новорічно-різдвяний аромат? Дійсно – цикл новорічно-різдвяних свят не за горами.

Уже всі магазини у місті з космічною швидкістю перетворюються на міні-резиденції свята. Маркетологи супермаркетів, ресторанів і кафе натхненно працюють над цим і заманюють вас і ваші грошики. На Красній площі вже почали приготування: монтують ковзанку, готують локації для ялинки та казкового містечка. Та не про це йтиметься.

У моїй родині новорічні свята дуже люблять, тому мені ця традиція передалася автоматично. Як можна не любити Новий рік? А виявляється – можна. Ще й як. І навіть знаю людей, які просто ненавидять ці свята. Але також знаю людей (що цікаво – вже поважного віку), які з нетерпінням чекають зимових свят: встановлюють і прикрашають ялинку, вітають рідних, відпочивають і насолоджуються зимовими дійствами. В цьому аспекті хочеться провести паралель і порівняти ці два протилежні явища.

ЯВИЩЕ № 1. Противник свята. Грубий, злий, постійно всім і всіма незадоволений, нікому не довіряє, підступний, брехливий, здатен принизити й обрехати. Та головне і найстрашніше – його діти, як кажуть, «впали недалеко від яблуні». Діти вже повиростали, і в своїх родинях теж впровадили ненависницький культ не лише до свята Нового року, а до всього людства. Така собі філософія життя – всі вороги. Життя без радості.

Явище № 2. Прихильник свята. Життєрадісний, товариський, активний у суспільстві, любить справедливість і правду, людей поважає і не принижує. Виховав чуйних, розумних і – головне – щасливих дітей. Там немає колосального багатства і феноменальних статків. Зате є головніше – радість кожному дню. Філософія життя – свято. Життя в радості.

Мораль цієї байки проста. Істина – в деталях, усе починається з маленького.

Не забирайте у дітей казку. Даруйте їм свято, тепло і увагу. І самі будьте добрими. Пірняйте в океан відпочинку якомога частіше. За повсякденними бідами та проблемами ми рідко приділяємо увагу собі. Особливо жителі сіл тонуть у безодні побуту. Новий рік – це унікальна можливість все змінити: пробачити всім кривдикам, забути про все лихе, зателефонувати рідним і привітати. Це прекрасна нагода подарувати собі і родині свято. Для вас це дрібниці, але для дітлахів – це цілий світ. І не забувайте, що щасливі діти виростають у щасливій родині.

НЕДОПУЩЕННЯ ДЕРИБАНУ

Початок тижня на Чернігівщині розпочався із земельно-комунальних баталій. Президія облради, що передувала сесії, вивнесла на розгляд останньої не тільки питання звернень щодо недопущення ринку землі, але й бажання окремих депутатів наостанок залишити обласну раду без майна – провести приватизацію комунальних об'єктів.

«Я сьогодні тільки побачила цей перелік. Як я можу підтримати рішення, якого я не читала?» – каже Ольга Чередник, депутат Чернігівської обласної ради.

Наскочком розпродати комунальне майно не вдалося. Хоча активні спроби довести необхідність цього були й на сесії.

«Виставити всі об'єкти, без винятку, на приватизацію», – зазначив Сергій Пашенко, депутат Чернігівської обласної ради.

«Провести відкриту оцінку цих підприємств і виставити на аукціон, шляхом приватизації», – вважає Валерій Куліч, депутат Чернігівської обласної ради.

Зупинила розпродувачів активна позиція як громади – частина людей прийшла висловитися проти цього, – так і спротив колег-депутатів.

КОМУНАЛЬНОГО МАЙНА І «ЗЕМЛЯ – НАРОДУ»: ПОЗАЧЕРГОВА СЕСІЯ ОБЛРАДИ

«Я не збираюся голосувати за перелік, який я щойно побачила. Це питання не політичне, його роблять політичним. Роблять політичним і хочуть заробляти й надалі. А я хочу, щоб заробляла наша обласна рада», – заявила Тетяна Ковальчук, депутат Чернігівської обласної ради.

«Давайте забудемо про приватизацію комунального майна», – запропонував Сергій Журман, депутат Чернігівської обласної ради.

Питання зняли з розгляду. Наступне, що зненацька з'явилося на порядку денному, – передача лісів громадам. Підтримане було більшістю, хоча багато хто називав його нелогічним, адже процес передачі вже анонсований державою.

«Кабмін планує в лютому розпочати процедуру передачі у власність громад державних земель сільськогосподарського призначення, лісів і водойм», – повідомила Ірина Грозенко, депутат Чернігівської обласної ради.

І щодо питання, яке й було сесієформуючим. Звернення до центральних органів влади про недопущення ринку землі. Підтримали одностайно.

«У зверненні ми просимо не про зміни до закону про землю, прийнятого в першому читанні, а про те, щоб не розглядати його. Друге – накласти мораторій на продаж земель, доки не буде врегульована ситуація в державі», – запропонував Арсен Дідур, заступник голови Чернігівської обласної ради.

«За» проголосували 44, тих, хто проти або утримався, – не було.

На сесії, в якій переважала критика, знайшлося місце світлим моментам. Зокрема це вручення нагрудних знаків і посвідчень почесних громадян області аграрію Леоніду Яковичину й уславленому біатлоністу Андрію Дериземлі.

Олег Дешура

Звіт про роботу у Верховній Раді та в окрузі народного депутата України

ВАЛЕРІЯ ДАВИДЕНКА

ЛИСТОПАД - 2019

ВІЗИТИ В ОКРУГ

6 разів

РОБОТА З ВИБОРЦЯМИ

отримав і опрацював 79 звернень

УЧАСТЬ У ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАННЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

був присутній усі 7 разів

КЛЮЧОВІ ГОЛОСУВАННЯ «ЗА»

за проект Закону про Державний бюджет України на 2020 рік

за проект Закону про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо відпові-

дальності за фальсифікацію лікарських засобів або обіг фальсифікованих лікарських засобів

за проект Закону про обмеження обігу пластикових пакетів на території України

за проект Закону «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» – у першому читанні (передача земель державності до комунальної власності сільських, селищних, міських рад)

за проект Закону про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

за проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення тиску на бізнес з боку органів ринкового нагляду

за проект Закону про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо запровадження середньострокового планування розвитку і утримання автомобільних доріг загального користування

ПОДАНІ ПРАВКИ ДО ЗАКОНОПРОЄКТІВ до законопроекту «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України»

ПОДАНІ ЗАКОНОПРОЄКТИ про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання виробництва хутра в Україні

ДЕПУТАТСЬКІ ЗАПИТИ

до Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів, Міністерства освіти і науки – щодо збереження функціонування малочисельних закладів загальної середньої освіти Чернігівської області

до АТ «Укрзалізниця» – щодо вирішення проблеми із залізничним сполученням у місті Бахмач Чернігівської області

до Кабінету Міністрів України – щодо розблокування субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам Чернігівської області на здійснення заходів соціально-економічного розвитку

до Кабінету Міністрів України, Міністерства енергетики та захисту довкілля, Київської ОДА, Київської облради – щодо сприяння ефективній діяльності відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Боярська лісова дослідна станція».

РОБОТА У КОМПІТЕТІ

З ПИТАНЬ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

брав участь у 2 засіданнях (усього було 2)

208
округ

На Чернігівщині в селі Матіївка Бахмацького району відбувається одна з класичних маленьких трагедій, на жаль, традиційних уже для української сільської місцевості. Такий собі перший крок до зникнення з мапи України ще одного населеного пункту. Причиною є закриття єдиного місця для роботи – молочної ферми.

На Чернігівщині СЕЛЯНИ БУНТУЮТЬ

Через закриття ферми

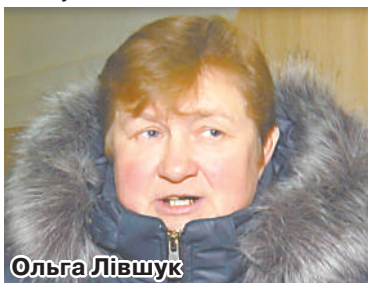
Місцевих жителів новина не просто шокувала, вони у розпачі.

«Закривають ферму і ніде працювати. А до пенсії два роки лишилося. І хто мене на роботу візьме?» – нарікає Світлана Яременко, доярка на ліквідовуваній фермі.

Світлана Яременко

«Як жити будемо далі? Ні копійки на хліб не матимемо», – питає ще одна доярка, Ольга Лівшук.

Ольга Лівшук

«Праця на фермі – це засіб виживання. Бо людям більше діватися нікуди. Болить це. У мене чоловік – інвалід. Дохід маємо тільки від ферми», – пояснює Тамара Свистун, дружина працівника ферми.

«Якщо не буде ферми, то, по суті, не буде села. Людям просто ніде буде працювати», – впевнена Зоя Андріяко, доярка.

«Робота потрібна. Дітей треба на ноги піднімати. А куди я поїду на заробітки? Це все треба кинути вдома», – переживає Тетяна Кириченко, доярка.

«Ну що, буде хутір спочатку, а потім населеного пункту взагалі не буде», – розмірковує Олександр Свистун, тракторист.

Матіївка входить до Батуринської громади. Саме там, у Батурині, і мали відбутися збори за участі жителів села, керівництва громади та агропідприємства, власника ферми. Але останні на них не з'явилися.

«Я вчора розмовляв із керівником, але нині він не прийшов. Сказав, що його терміново до Києва викликали. Хоча вчора він мені обіцяв, що бу-

Леонід Душа

де», – розповів Леонід Душа, голова Батуринської громади.

Матіївчани, присутні на зустрічі, критикували своїх роботодавців та говорили, що тепер уся молодь також виїде на заробітки. Залишаться самі пенсіонери.

Ніна Янок

«Нам обіцяли роботу. Тепер вони сказали, що молочно ферма для них не прибуткова. Їм потрібна тільки земля. А молочно ферма їм не потрібна, і ми залишаємося без роботи», – бідкається Ніна Янок, доярка цієї ферми.

«Ну, не буде де працювати людям. Кудись тікати треба. Всі виїжджатимуть. І так уся молодь

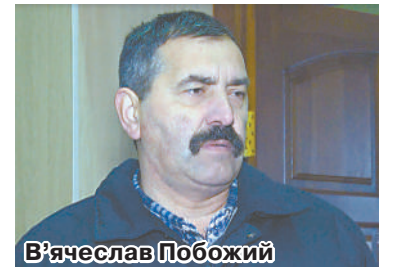

Сергій Федюрко

виїжджає з села», – зазначає Сергій Федюрко, тракторист.

За словами старости села та працівників ферми, керівництво агрокомпанії рішуче налаштоване ще до нового року закрити єдине місце для роботи в селі. Молодняк і тільних тварин уже вивезли. Залишилися лише худоба на забій та молочне стадо в кількості приблизно 400 голів.

«Керівництво сільськогосподарського підприємства категорично налаштоване на те, щоб закрити ферму. Вони кажуть, що вона нерентабельна. Але в нас в окрузі є кілька ферм, які рентабельні, а в Матіївці чомусь нерентабельна. Навів цифри, що в них за цей рік

В'ячеслав Побожий

два мільйони збитків», – розповів В'ячеслав Побожий, староста Матіївського старостинського округу.

Керівництво громади наразі єдиною реальною компромісною можливістю вбачає продовження терміну закриття, а механізмом впливу на компанію – людські земельні паї, які обробляє цей сільгоспвиробник.

«Наше завдання на сьогодні одне, щоб вони залишили тварин хоча б до весни. Скот там є. Силос є. Корми є», – сказав Леонід Душа, голова Батуринської громади.

Попри те, що аграрії на збори не з'явилися, «ЧЕЛАЙН» взяв коментар у них безпосередньо біля їхнього офісу.

– Ну коментарів. Жодних коментарів не даємо.

– Люди жаліються.

– Та хай собі жаліються.

– А ви хто?

– Та яка різниця, хто я?

– Ви маєте стосунок до цієї компанії?

– Маю.

– Який?

– Та яка різниця, який? Хто ви такі взагалі? Ніхто з вами розмовляти не буде. Я в цій компанії працюю і я не жаліюся!

Отаким склався діалог журналіста з представником господарства ТОВ «Гетьманське».

Сьогодні на фермі працюють майже пів сотні селян, переважно молодь. Точніше вся молодь у селі. Від заробітних плат цих людей залежать їхні родини, діти. Завтра всі вони можуть залишитись ні з чим. І підуть у мандри світом, по копійку, щоб хоч якось прогудувати свої родини.

Олег Дешура

ФАРФОРОВІ КРАСУНІ ЗІ СМІТНИКА:

Чернігівка дає друге життя раритетним лялькам

Наталія Глазкова

Реставраторка-любитель Наталія Глазкова мріяла зібрати власну колекцію фарфорових ляльок. Але не простила, а відновлених власними руками. Тому жінка самотужки вивчала технологію роботи з різними матеріалами через форуми в інтернеті та власний досвід.

За чотири роки майстриня подарувала друге життя майже чотирьом сотням ляльок. І це крім тих, які вони з донькою створюють самі. Далі про те, як проходить цей процес.

«Склеювання фарфору відбувається на основі епоксидної смоли. Вона дає не лише хороше зчеплення, але й додаткову фіксацію зсередини. А дрібний ремонт – це відмити, замінити очі, відновити стару перуку або пошити нову», – каже Наталія Глазкова, реставратор-любитель.

До речі, створення зачіски для ляльки – мало не найбільш скрупульозний процес. Адже пані Наталії доводиться розбирати старі перуки та створювати нові, пришиваючи особливим чином.

Колекцію майстрині становлять вінтажні іграшки. Часто вони потрапляють до майстрині в жахливому стані. Тому всі обличчя для своїх ляльок майстриня перемальовує сама, наклеює їм вії, іноді навіть доводиться робити зуби.

Страждає й тіло іграшки, тому його жінка перешиває. Часто й саму ляльку збирає заново.

«Тобто руки – від однієї, ноги – від другої, голова – від третьої. Більшість цих ляльок була проблемною, їх очікувало сміттєзвалище. Дуже часто доводиться розписи відмивати на ляльках, або фломастерами, або ще чимось», – повідомляє реставратор-любитель.

Своїх ляльок майстриня називає рідними, дає їм імена, записані на авторських бирках. Особливо жінці запам'ятався ремонт Софі, яка потрапила до майстрині від іншого реставратора.

«Мені довелося віддирати з ляльки монтажну піну, переклеювати очі, перешивати тіло, приводити до ладу», – зауважила жінка.

Ляльок пані Наталія купує на сайтах оголошень і чернігівських барахолках. А от матеріали для лялькових вбрань знайти складніше.

«Доводиться дуже наполегливо шукати в магазинах се-

Анна Свідова

конд-хенду. Я намагаюся дівчаток одягати в тканини, відповідно до часу їх виробництва. Тобто це льон, натуральний шовк, натуральний крепдешин. Здебільшого ставиться акцент на старі тканини. Так само й мережива», – пояснює Наталія Глазкова.

Прикрашати іграшки пані Наталії допомагає її донька Анна. Разом із мамою вона за-

ймається розробленням концепції майбутніх ляльок. Є у дівчини й власна колекція маленьких іграшок, створених її руками за прикладом мами.

«Тут більше фантазійна тематика. Можливо, десь у якихось книжках я це бачу, і отак із якихось окремих матеріалів створюється образ однієї ляльки, потім збираємо матеріали – і створюється інша лялька», – розповідає Анна Свідова, донька реставраторки-любительки. Зараз дівчина закінчує навчання в університеті. Своїх ляльок вона демонструвала на конкурсі «Студент року», де здобувала призові місця.

«Це хобі приносить задоволення, і людям результати додаються. Мені до вподоби показувати те, чого я досягла. Можливо, хтось зацікавиться, попросить допомоги», – сказала вона.

Є в колекції майстринь-реставраторок не тільки фарфорові ляльки, а й старі радянські. З ними найбільше мороки. Тут важче перешивати волосся

та знайти фарби, які трималися б на поліетилені, з якого виготовляли ляльок. Доводиться ремонтувати механізми очей і рухомих кінцівок. Пошкодження на цих ляльках також досить складні.

«Там частенько доводиться відновлювати дірки в тілі, це робиться гарячим ножом, з підклеюванням. Відновлювати подряпини – це тривалий процес із наждачуванням. Починаючи від найкрупнішого, а закінчуючи шерстяною тканиною», – пояснює Наталія Глазкова.

Майстриня розповідає, що колекційна лялька має бути в ідеальному стані. А от клеєна вже автоматично стає інтер'єрною. Тому вона намагається максимально наблизити вигляд іграшок саме до рівня колекційної.

Підтримує своїх майстринь і чоловік Наталії. Він допомагає в пошуку потрібних матеріалів і майструє дерев'яні коробки для вінтажних наборів, які створює жінка.

Фаст-фуд – їжа швидкого приготування, яка за кілька десятиліть швидко і впевнено відвоювала місце в сфері громадського харчування. Тож хоча б раз у житті кожна людина ласувала гамбургерами, хрусткою картоплею фрі, нагетсами і молочним коктейлем. Щоправда, усім більше відомо про шкоду такого харчування, ніж про користь.

ПРО НЕБЕЗПЕКУ ФАСТ-ФУДІВ і способи їх замінити

У одній із бургерних Чернігова на день видають близько ста замовлень. У холодну пору року не менше ніж 70. Кухар закладу розповідає, що найчастіше фаст-фуд у них купують підлітки.

«Але також є в нас і постійні клієнти. Уже люди дорослі. Є номер, на який нам телефонують і роблять попереднє замовлення. Найбільш ходові в нас бургер, чізбургер. І шаурма з куркою. Її ми продаємо за день приблизно сто штук», – розповідає Руслан Харченко, кухар у бургерній.

Та діетолог Микола Потатуркін застерігає від надмірного вживання фаст-фуду. До того ж він називає таким і різноманітні пиріжки та чебуреки, якими

люди звикли перекусувати на ходу. Але найгіршим варіантом вважає набори їжі. Зазвичай такі обіди можна придбати в мережевих ресторанах фаст-фуду.

«Усі ці продукти постачаються у вигляді напівфабрикатів. Котлета, булочки, картопля фрі, що обсмажується в незрозумілій олії. До того ж, усі ці продукти приносять у наш організм надлишок солі. Щоденний прийом їжі повинен містити не більше ніж 5 грамів. В одній порції біг-мака вже 3 грами. Солі в картоплі фрі вже 1 грам. Практично денну порцію солі ми отримуємо з одного прийому їжі», – каже Микола Потатуркін, лікар-діетолог Чернігівської обласної лікарні.

Микола Потатуркін

Він розповів і про те, що після такого прийому їжі різко підвищується рівень інсуліну через надмірний вміст цукру в газованих напоях. Небезпечними є й жири, що виникають після кипіння олії.

«Вони кип'яються і перетворюються на насичені жири. У тій самій котлеті насичені жири. До того ж, булочки і солодощі відкладаються на боках і на животі», – зауважив лікар-діетолог.

Окрім ожиріння, щоденне вживання швидкої їжі може призвести до захворювань серцево-судинної системи та шлунково-кишкового тракту, печінки та нирок. Але іноді побалувати себе дієтологи дозволяють.

«Якщо раз на тиждень ви з'їсте той самий бургер чи відведете дитину в Макдональдс, то я не вважаю, що це до чогось такого призведе. Постійне споживання швидкої їжі може спричинити ті чи інші патологічні зміни. Той самий діабет», – переконаний Микола Потатуркін.

Діетолог розповів, що зараз багато закладів почали переходити з напівфабрикатів на звичайне м'ясо та додавати у свої страви овочі.

«Є заготовки яловичини, потім формуємо котлету, викладаємо її на плиту, вона там смажиться. Поки смажиться котлета, ми підготовлюємо булочку, намазуємо її, нарізаємо салат, помідори, огірок. І потім уже кладеться готова котлета й віддається. Нам привозять м'ясо, ми самі його обробляємо, на м'ясорубці перекручуємо й формуємо котлету», – пояснює Руслан Харченко, кухар у бургерній.

Між тим Микола Потатуркін наголошує, що великі мережі фаст-фудів можуть додавати до своїх страв підсилювачі смаку. Зокрема глутамат натрію, який призводить до звикання. Тому, аби не натрапити на такі хитрощі, він радить замінити «швидку» їжу білим м'ясом або рибою з овочами.

ПОНЕДІЛОК, 9 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Новини. 6.35, 7.05, 8.05, 9.05 Доброго ранку, Країно! 9.30 Т/с «Росселла».

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.35 ТСН: «Телевізійна Служба Новин».

ІНТЕР

6.05, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІСТУ

5.00 Служба розшуку дітей. 5.05 Т/с «Відділ 44». 5.50 Громадянська оборона.

СТБ

7.05 Т/с «Коли ми вдома». 10.00 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія».

ВІВТОРОК, 10 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 19.30, 21.00, 23.10 Новини. 6.35, 7.05, 8.05, 9.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.50 ТСН: «Телевізійна Служба Новин».

ІНТЕР

5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІСТУ

5.35, 20.15 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті.

СТБ

6.50 Т/с «Коли ми вдома». 9.10 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія».

СЕРЕДА, 11 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 18.00, 21.15, 23.10 Новини. 6.35, 7.05, 8.05, 9.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.45 ТСН: «Телевізійна Служба Новин».

ІНТЕР

5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІСТУ

5.35, 10.10 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті.

СТБ

6.25 Т/с «Коли ми вдома». 8.45 Т/с «Коли ми вдома. Нова історія».

ЧЕТВЕР, 12 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 13.00, 15.00, 16.50, 22.20, 23.25 Новини. 6.35, 7.05, 8.05, 9.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.55 ТСН: «Телевізійна Служба Новин».

ІНТЕР

5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІСТУ

5.35 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті.

СТБ

6.50 Т/с «Коли ми вдома». 10.45 МастерШеф.

П'ЯТНИЦЯ, 13 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 9.25, 15.00, 18.00, 20.30, 23.20 Новини. 6.35, 7.05, 8.05, 9.05 Доброго ранку, Країно!

1+1

6.30, 7.10, 8.10, 9.10 «Сніданок з 1+1». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.35 ТСН: «Телевізійна Служба Новин».

ІНТЕР

5.25, 22.00 «Слідство вели... з Леонідом Каневським». 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини.

ІСТУ

5.35 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті.

СТБ

7.00 Т/с «Коли ми вдома». 9.55, 18.55, 22.45 МастерШеф.

СУБОТА, 14 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.05, 8.05, 9.10 Доброго ранку, Країно! 7.00, 8.00, 9.00, 19.25 Новини.

1+1

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.25 «Життя відомих людей». 8.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР

6.10 Х/ф «Дівчина з гітарою». 8.00 «Шість соток».

ІСТУ

5.40 Скарб нації. 5.50 Еврика! 5.55 Факти.

СТБ

5.15 Хата на тата. 6.50 Прокінься з Ектором!

НЕДІЛЯ, 15 грудня

UA: СУСПІЛЬНЕ

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.30, 7.05, 8.05, 9.10 Доброго ранку, Країно! 7.00, 8.00, 9.00, 19.25, 1.10 Новини.

1+1

6.00 М/с «Дуда і Дада». 6.25 «Життя відомих людей». 8.00 «Сніданок. Вихідний».

ІНТЕР

6.00 Х/ф «Мільйон у шлюбному кошику».

ІСТУ

5.20 Скарб нації. 5.25 Еврика! 5.35 Факти.

СТБ

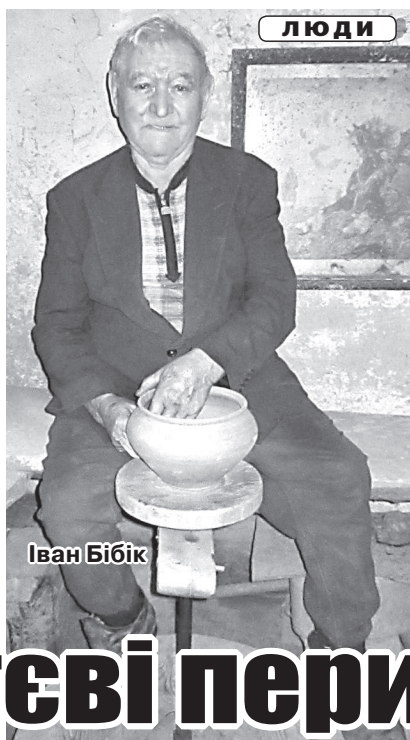
6.15, 9.55 Хата на тата. 9.00 Прокінься з Ектором!

Table with 6 columns: Четвер, П'ятниця, Субота, Неділя, Понеділок, Вівторок. Each column contains date, temperature range, and weather icon.

Advertisement for METALLOCHEREPICA PROFNASTIL. Includes text 'из первых рук', website 'www.profalians.cn.ua', and phone number 'т. (0462) 917-444, (0462) 612-004, (096) 248-20-99'.

Іван Бібік – людина на Чернігівщині відома, передусім своєю творчістю. А вже 94-річний Іван Іванович – відомий гончар і заслужений майстер народної творчості України, почесний громадянин Чернігівської області. Навіть у поважному віці він не зраджував улюбленому захопленню – посидіти за гончарним кругом, хоча ця справа фізично нелегка.

У рідному населеному пункті Іван Іванович – місцева знаменитість, але не лише через пристрасне захоплення гончарством, а й тому, що він – єдиний живий учасник бойових дій Другої світової війни, який живе на території Олешнянської сільської ради. Тож розповіді про своє життя Іван Бібік дійсно має що. Хоча свою долю Іван Іванович якоюсь особливим чином не вважає. Бо

Іван Бібік

ЛЮДИ

«Після госпіталю мене відправили в 25-ту артилерійську дивізію прориву РГК і призначили командиром знаряддя (Івану Бібіку довірили 120-міліметрову гаубицю. – Авт.). Щоправда, я спробував заперечити, що піхотинець, але мене ніхто не став слухати. Отак я і став командиром», – пояснив чоловік.

Іван Іванович брав участь у звільненні Польщі від фашистів, а в складі Першого українського фронту дійшов до Берліна. Про закінчення війни дізнався на околиці Праги.

«Взагалі в армії я служив до 1950 року. Тому багато каші з'їв», – зауважив він.

У мирному житті

Після армії Іван Іванович повернувся до рідного села і через три місяці одружився з фронтовою медсестрою Тетяною Дмитрівною.

«Була у нас сім'я фронтовиків. На жаль, дружини моєї вже немає се-

Життєві перипетії найстаршого гончаря

реконаний, що його ровесники пройшли такі ж випробування.

«У дитинстві, як і багато сільських хлопців, допомагав батькові – гончареві. (Олешня в усі часи славилася своїми майстрами. – Авт.) Я розставляв готові вироби, пробував свої сили за гончарним кругом і навіть мріяв пов'язати долю з цим ремеслом. У 1941 році я закінчив вісім класів. Якраз 22 червня треба було забирати атестат зрілості. Але шкільний випускний не відбувся, оскільки почалася війна. Отоді всі мої плани і пішли шкереберть», – повідомив чоловік.

Про військові будні без прикрас

Івана Івановича призвали на фронт у 1943 році. Він навіть відучився шість місяців у Казанському піхотному училищі, був ручним кулеметником.

Із боєм у серці чоловік зізнався, що часто радянські солдати гинули через те, що були погано споряджені.

«Носили ми не чоботи, а черевики з обмотками. Вони незручні, а коли намочнуть, стають важкими, тиснуть ноги, тому йти було дуже важко. І не кожен солдат володів мистецтвом намотування обмоток. Також непросто було обкопуватися: саперну лопатку видавали одну на двох бійців. Касок узагалі не було, пояснювали нам, що не підвезли. Годували погано. Навіть фронтових стаграмів перед боєм не давали. Тому солдати змушені були нишпорити в пошуках їжі. Наприклад, коли ночували в німецьких окопах (Під містом Тарту в Естонії. – Авт.), знайшли головки голландського сиру. А на горіщі одного з будинків виявилось сало в торбі. Також якимось чином ворожу машину з хлібом ще 1938 року випічки. А їли його ми в 1944-му. Буханочки – невеликі. І кожна загорнута в папір. Досі пам'ятаю смак цього хліба. Отак ми і добували продовольство», – повідомив ветеран.

У бою за містом Тарту Іван Іванович був поранений.

ред живих. Ось залишився я один. Щоправда, діти мене не забувають», – зазначив ветеран.

У мирному житті Івану Івановичу довелося освоїти не одну професію.

«Із дружиною рік пропрацювали на керамічному заводі у Василькові під Києвом. Там народилася наша старша дочка. Незабаром ми повернулися в рідне село. Тут я був і кухарем, і лісником, і вчителем у школі, а ще творчим майстром на керамічному заводі в Олешні. На жаль, це підприємства вже давно закрили. Також я сам побудував будинок і всі господарські будівлі. Допомогати було нікому. А до війни на цьому місці була садиба діда. Батько мій тут народився. Але так сталося, що старий будинок розібрав дядько. Ось і довелося відбудовувати все з нуля», – розповів чоловік.

Також усі ці роки Іван Іванович не забував про своє захоплення – виготовлення глиняного посуду, різних фігурок і казкових персонажів. Нині він – найстарший гончар у рідному селі та, ймовірно, і в Україні.

Ірина Осташко

«ГЕНІЙ ЧЕРНІГІВЩИНИ»

Сіверський «переможець левів»

«Талант – це дар робити те, чого неможливо ні навчити, ні навчитися». Ці слова належать видатному мислителю Іммануїлу Канту. Дійсно, талант і геніальність не купиш, не обміняєш. Ці явища мають бути в людині від народження. Сьогодні в рубриці «Генії Чернігівщини» поговоримо про все-світньовідомого силача, уродженця села Блистова Менського району Терентія Кореня. Генія сили! А вже феноменальна сила – певною мірою, це теж геніальність. Тому, мабуть, несправедливо геніями вважати тільки категорію інтелектуалів.

Народився Терентій Корінь 1883 року у с. Блистова Менського району в бідній козацькій родині. У 1900 році разом із гуртом селян подався на заробітки до Таврійської губернії, до німців-колоністів у найми. Хотів зайнятися торгівлею, купив будиночок, але не вийшло так, як мріялось. Почалася війна із Японією, у будиночок влучила бомба, довелося евакуюватися в м. Харбін. У Харбіні на той час був цирк братів Нікітінних із 12 борцями-важковаговиками. Подивився Терентій Корінь на виступи артистів-атлетів, захотілось вступити в єдиноборство із будь-яким борцем, без попередньої підготовки.

Наш земляк звернувся до директора цирку. У першому пробному поєдинку Терентій уже через хвилину переміг маститого суперника, з наступним силачем поєдинок тривав три хвилини. Цей іспит зарахувався на «відмінно». Почалися мандрі з цирком. 1906 року на з'їзді борців (так тоді називалися міжнародні змагання) в Лондоні Терентій Корінь виборов звання чемпіона світу з класичної боротьби. Нечувана подія в тодішньому спортивному світі! Наступного року – Терентій уже став учасником міжнародних змагань у Чикаго та Нью-Йорку.

У 1908 році довелося змагатися в містах Російської імперії. Разом із групою артистів-борців Корінь їде на гастролі до м. Баку, де на показових виступах запрягався у віз і возив по манежу 30 людей, піднімав паровий котел середніх розмірів, носив залізне коромисло, на яке з обох боків чіплялось по 15 осіб, розгинав підкови, робив «краватку» із дахового заліза. Дуже поважали тоді людей із надзвичайною фізичною силою: збирались на товпи, інколи гастролі цирку продовжувались на вимогу громади великих міст.

Серед нагород Терентія Кореня (7 золотих хрестів, 9 золотих медалей, срібні та бронзові медалі чемпіонів світу, грошові премії) була особлива – золота медаль з написом «Переможцю левів». 1907 р. у США в Чикаго відбулися незвичайні змагання – із левом. Поєдинок проходив на арені цирку за умов Терентія Кореня: щоб лев був у наморднику, а на лапах – подушки, аби закрити величезні гострі кігті. Оркестр зіграв знаменитий «туш», зал завмер. Терентій заходить у клітку, починається боротьба, лев не підкоряється рукам силача, зачіпляється лапами за решітку і... зриває подушки. Блискавично хапає борця своїми кігтями під ребра, які одразу хруснули. Умови порушені. Але допомоги чекати нема звідки. Проте Терентій не розгубився, хоча й розумів, що поєдинок став уже смертельним. Корінь підхопив 150-кілограмового лева, підняв над собою і кинув на підлогу клітки. Лев вишкірився, не самовито заричав і більше не піднявся. А закривавлений борець вийшов самостійно із клітки. Напевно, довго пам'ятали жителі Чикаго це видовище, бо більше такі поєдинки не проводились.

Терентій і далі брав участь у багатьох змаганнях, хоча травма давала про себе знати. І все ж 1912 року він став учасником V Олімпійських ігор у Стокгольмі. Про результати виступу нам невідомо, але силач сховався в поєдинках зі знаменитостями того часу: Заїкіним, Шем'якіним, Демінім, Романовим, Петровим, Піддубним, Медведєвим.

Помер Терентій Корінь 1931 року несподівано на 46-му році життя від виразки кишечнику. Похований у Саратові. Земляки вшанували пам'ять цієї людини, назвавши вулицю в Блистові іменем Терентія Кореня, а у селищній раді висить його портрет. Відомо, що є родичі Кореня в Чернігові та Києві. В Чернігові 19 лютого 2016 року вулицю Челюскінців офіційно перейменовано на вулицю Терентія Кореня.

НАРОДНА МЕДИЦИНА

Чудодійна КАЛИНА з медом

Гіркий смак, яким вирізняється калина, подобається не всім. Але корисність рослини повністю перекриває цей недолік. Крім того, якщо плоди зібрати після перших заморозків, то майже вся гіркота піде. Коли ж калину змішати з медом, вийде не просто ласий солодкий десерт з охолоджувальною кислотною та невеликою гіркотою смаку, а ефективний лікувальний засіб.

Вживання калини з медом особливо дієве під час лікування кашлю будь-якої природи – і як симптому ГРВІ, і від недугів бронхів, легенів.

Продукт є найсильнішим імуномодулятором, незамінним у сезон застуд та епідемій грипу. Його прийом допомагає значно зміцнити захисні сили організму і тоді, коли ті знизилися через тривалі хвороби.

Вживається лікувальна суміш не тільки всередину. Вона є відмінним зовнішнім засобом, використовуваним у косметології. За допомогою цілющої суміші на шкірному покриві усуваються запальні процеси – гнійники, фурункули, вугрі.

Від застуди

Протерти 2 ст. л. калинових ягід через сито.

Залити 2 чашками окропу. Уклати посуд і витримати кілька

годин. Після того, як настій охолоне, додати 2 ст. л. меду. Напій вживають тричі на день до їжі.

Цілющий настій можна використовувати і для полоскання запаленого горла.

Від безсоння

Напій діє як заспокійливий засіб, що допомагає впоратися з безсонням. Він також знімає головний біль і знижує тиск:

Стакан ягід покласти в посуд. Залити окропом так, щоб той повністю їх покрив. Варити хвилин 15 на найменшому вогні. Уклати посуд рушником. Процідити відвар безпосередньо перед вживанням.

Перед тим, як лягати у ліжку, необхідно налити в чашку настій і додати мед за смаком. Напій повинен бути теплим, але не гарячим. Якщо мед додати в окріп, його корисні властивості зникнуть.

Пиріг «Тіст на порозі»

Швидкий рецепт пирога стане в нагоді, коли на приготування зовсім немає часу, а гості вже на підході. Головне, що випічка з простих компонентів виходить напрочуд смачною і ароматною.

ДЛЯ ТІСТА:

2 склянки борошна, 0,5 склянки сметани, 1 склянка цукру, 100-125 г маргарину, 0,5 ч.л. соди (гашеної оцтом).

ДЛЯ НАЧИНКИ:

густе варення, 1 склянка мелених горіхів, 0,5 склянки пропарених родзинок.

ПРИГОТУВАННЯ:

Сметану перемішуємо з цукром, додаємо розтоплену маргарин і гашену соду. Усе це змішуємо з борошном, замішуємо тісто. Розділяємо тісто навпіл. Одну половину розкачуємо. Варення змішуємо з меленими горіхами та родзинками.

Викладаємо начинку на розкачане тісто. Розкачуємо другий шматок тіста і накриваємо ним начинку. Кінці пирога заліплюємо, робимо кілька проколів і випікаємо в духовці 20-30 хв. за температури 180 градусів. Щоб переконатися в готовності пирога, можна спробувати проколоти сірником, якщо він залишиться сухим – пиріг готовий.

СМАЧНОГО!

Істини пересічних людей: думки з Facebook

**Олег Мороз,
директор ринку (Чернігів)**

«Якщо хтось вважає, що титанічною тривалою працею можна заробити багато грошей, то нехай підійде до коняки і запитає, чи багато вона має коштів».

**Митрополит Епіфаній,
предстоятель ПЦУ (Київ)**

«Піст – це особливий час для нашого духовного вдосконалення. Для нашої душі піст, наче весна: як навесні все розквітає, зеленіє і буяє красою, так і в нашій душі ми повинні відчувати духовну радість очищення від гріхів. Піст, тобто стриманість – це перша заповідь, яку дав Господь людям через Адама та Єву. Вона кілька разів також згадується і в Євангелії. Піст – не мета, але засіб, без якого досягти мети дуже важко».

**Надія Куліш,
журналістка (Чернігів)**

«Вчимося концентруватися на позитиві. Помічаємо лише добро. Дякую моїм друзям, родині з глибоким внутрішнім світом і добрим серцем».

**Олександр Ясенчук,
громадський активіст (Чернігів)**

«Держборг України скоротився, повідомляють оптимістичні новини. З іншого боку, Україна продала євробондів, тобто боргових зобов'язань, у середньому на 7 років, під 7% річних, уже більше ніж на 5 млрд доларів. Євробонди не враховуються в зовнішній борг, хоча таким фактично є. Чим будемо віддавати? Землею? Хоча це проблема наступної влади. Саме завдяки припливу валюти через продаж євробондів і такий низький курс на євро та долар у банках. Але ж колись доведеться ці позики повертати».

Астрологічний прогноз

на 9 – 15 грудня 2019 року

ОВЕН (21.03-20.04). Робоча метушня перекреслить багато ваших планів. Зверніться по допомогу до близьких людей, вони залюбки візьмуть на себе частину проблем. Можливі несподівані пригоди, вам дуже знадобиться розсудливість. У вихідні наповніть свій дім теплом і турботою, влаштуйте сімейну вечерю.

ТЕЛЕЦЬ (21.04-21.05). Можуть з'явитися зовсім несподівані проблеми в діловій сфері. З іншого боку, ви можете розраховувати на взаєморозуміння в спілкуванні з навколишніми, а також на власну підвищену інтелектуальну активність і ділову хватку. Імовірні подорожі або зміна звичного оточення. У вихідні дайте вихід емоціям, але не дозволяйте їм узяти гору над розумом.

БЛИЗНЮКИ (22.05-21.06). Можете жити бажаннями й емоціями. Особливо якщо у вас в розпалі любовний роман. Зірки запевняють, що ваші почуття сильні й взаємні. Це те саме кохання, яке змушує літати й змінює життя на краще. Всі ваші цікаві ідеї принесуть прибуток і успіх. У вихідні друзі допоможуть у здійсненні ваших задумів.

РАК (22.06-23.07). Можлива боротьба з конкурентами, втім, великі шанси вийти з неї переможцем і довести навколишнім свою здатність блискуче долати будь-які перешкоди. На вас чекає відверта розмова з другом або зі своєю половинкою. У вихідні ви, ймовірно, матимете нагоду пишати собою.

ЛЕВ (24.07-23.08). Очікується кар'єрне зростання, але водночас з'являться нові обов'язки. Вдасться знайти союзників у реалізації складного проекту. Будьте коректні, інакше ваші різкі зауваження й висловлювання ускладнять стосунки з колегами або членами родини. У вихідні друзі можуть відкрити вам свою таємницю, постарайтеся виправдати їхню довіру.

ДІВА (24.08-23.09). Ви можете одержати привабливу ділову пропозицію. Імовірно знайомство з корисними людьми. Якщо ви були досить зосереджені й уважні, то вам забезпечений успіх у професійній сфері. Окреслиться вирішення, хоч і трохи болісне, вашої серйозної проблеми, яка давно вас непокоїть. Можливо, з'явиться шанс знайти джерело додаткового заробітку.

ТЕРЕЗИ (24.09-23.10). Початок тижня обіцяє досить позитивні показники в багатьох областях, але краще не робити нічого кардинального нового і тим більше – глобального. Вас можуть повністю захопити

домашні турботи. Компромісні рішення будуть доречні на роботі й зовсім неприйнятні в сім'ї. У вихідні на вас чекає багато дрібної й нудної роботи, яка жадає терпіння й посидючості.

СКОРПІОН (24.10-22.11). Ви можете зробити прорив до нових висот – у роботі, у бізнесі та у коханні. Намагайтеся бути терплячішими до незначних недоліків навколишніх. Допоможіть своїм близьким, ви можете це зробити легко, а для них це дуже важливо. Вас зацікавить нова корисна інформація, в найближчому майбутньому вона може принести непоганий прибуток. Імовірна пропозиція нової роботи, якою варто скористатися.

СТРІЛЕЦЬ (23.11-21.12). Вам доведеться розраховувати тільки на свої сили й уміння швидко змінювати плани. Навколо вашої персони можуть закрутитися інтриги. І в якійсь мірі ви самі будете в цьому винні: не треба намагатися проникнути в чужі таємниці, вам свої втримати би в секреті. Зважайте на інтереси ділових партнерів, не ставте свої амбіції на перший план. Зустріч із друзями у вихідні буде приємною та корисною.

КОЗЕРІГ (22.12-20.01). Ви завзято просуваєтеся до поставленої мети. Постарайтеся використувати сприятливий час для нових знайомств, налагодження необхідних контактів і зв'язків. Ви отримаєте важливу новину, пов'язану з роботою. Справ багато, але не шкодуйте часу на зустріч із друзями та спілкування з родиною. У стосунках із близькими людьми іноді буває важливіше не те, скільки ми для них робимо, а що робимо. Не плутайте кількість із якістю.

ВОДОЛІЙ (21.01-19.02). Відкриються нові можливості й нові спокуси. На роботі не варто звальовати на свої плечі більше того, що ви зможете зробити. Будьте обережними зі словами, обмірковуйте добре те, що говорите, тому що ви можете надавати нездійсненних обіцянок і опинитися в незручному положенні. У вихідні намагайтеся досягти гармонії та рівноваги.

РИБИ (20.02-20.03). Ви живете відчуттям важливих змін, однак не бажаєте розставити все по своїх місцях. Ситуація стабілізується не одразу, ще можливі круті повороти. Рух, який відбувається навколо вас, свідчить про смугу нового життя. Зараз особливо важливо відокремити головне від другорядного, інакше метушня зможе захопити вас, а результати не відповідатимуть очікуванню.

Кросворд

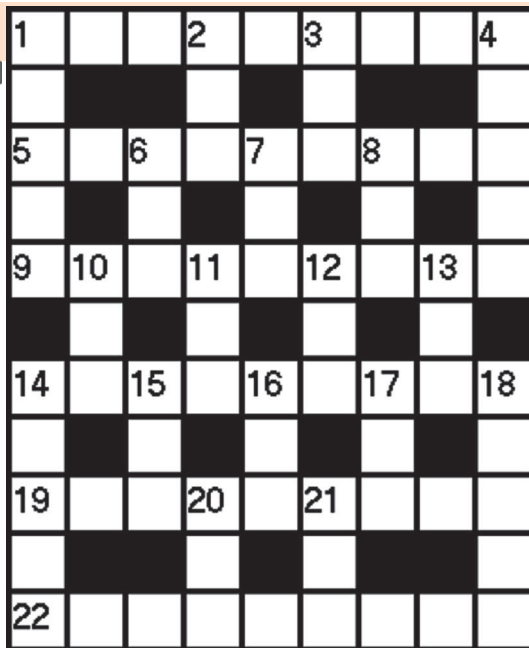
ЗА ГОРИЗОНТАЛЛЮ: 1. Необмежена влада; сваволя. 5. Той, хто кого-небудь спокушає або спокусив. 9. Двигун літака, вертольота. 14. Металева засувка для замикання стулків вікон, дверей і т. ін. 19. Моряк, який служить у підводних частинах військово-морського флоту. 22. Підліток, юнак, який унаслідок акселерації є вищим на зріст, фізично більше розвинений, ніж його ровесники попередніх поколінь.

ЗА ВЕРТИКАЛЛЮ: 1. Ріка в Росії та Україні, ліва притока Дніпра. 2. Густа, в'язка або тверда речовина чорного кольору, яка залишається після перегонки деревного, торф'яного або кам'яновугільного дьогтю та дистиляції жирних кислот різних виробництв. 3. Тонкі дошки. 4. Рід нижчих грибів родини мукових. 6. «Чорні брови, карії ...». 7. Ударно-спусковий механізм. 8. У релігії давніх єгиптян — богиня неба, дружина бога землі Геба. 10. Всесвітня продовольча програма ООН. 11. Академія технологічних наук. 12. Рос. авто. 13. Ай, ого (поет.). 14. Головний убір. 15. Річка в Південній Азії, яка витікає з Тибету й впадає в Індійський океан. 16. Генетично модифікований організм. 17. Прісноводна риба родини корошових із товстим слизким тілом. 18. Відтворена письмово або в друкованому вигляді авторська праця, документ, пам'ятка тощо. 20. ...-таки. 21. Місто та муніципалітет у Франції, у регіоні Центр, департамент Ер і Луар.

Відповіді до кросворда у номері № 48:

За горизонталлю: 1. Шкерт. 5. Халіф. 9. Рішення. 11. Ас. 13. Пекар. 14. Ва. 15. Туга. 17. Ібіс. 19. Ома. 22. Ляк. 23. Шпалери. 27. Неологізм. 29. Тромбон. 31. Так. 33. Юнь. 35. Ірак. 38. Ікло. 39. Км. 40. Архар. 43. Ом. 44. Авіатор. 46. Чабан. 47. Удача.

За вертикаллю: 1. Шматок. 2. Ер. 3. Ріпа. 4. Тше. 5. Хна. 6. Анрі. 7. Ля. 8. Фіаско. 10. Екю. 12. Сум. 14. В'я. 16. Гашетка. 18. Близнюк. 20. Салон. 21. Регбі. 24. Пор. 25. Лом. 26. Ріо. 28. Утікач. 30. Сьомга. 32. Арм. 34. Нло. 36. Кава. 37. Уха. 38. Ірод. 41. Рін. 42. Ату. 44. Аб. 45. Па.

Смішно

– Мамо, що треба робити, щоб зберегти здоров'я та хороші стосунки з чоловіком?
– Вчасно закривати рот, донечко! ***

У магазині:
– Який у вас цікавий велосипед?
– Це велосипед-танDEM. Ви можете на ньому вдвох їхати зі своєю дружиною!
– Моя дружина не вмє їздити на велосипеді!

– То це якраз ваш випадок, вона позаду буде просто крутити педалі!
– І справді, цікаво. Скажіть, а передні педалі можна прибрати? ***

Маленький син був із татом у зоопарку. Біля клітки з левом він спитав:
– Тату, а якщо він з'їсть когось із нас, на якому номері автобуса мені їхати додому?

Голос ЧЕРНІГІВЩИНИ

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА ЧЕЛАЙН
СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА «ГОЛОС ЧЕРНІГІВЩИНИ ЧЕЛАЙН»
ТВІЙ КОМПАС В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

Тут кожен з вас знайде для себе корисну, цікаву і актуальну інформацію. Дайджест новин Чернігівщини, резонансні журналістські розслідування, аналітичні матеріали, викриття чиновників і корупціонерів, історії про особливих

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС:

60004

БЕЗКОШТОВНІ ОГолошення!

ПОСТІЙНО НОВІ РУБРИКИ!

Телефон редакції: 068-188-07-25 м. Чернігів, а/с 37 редакція «Челайн»
hotline@cheline.com.ua

Вартість передплати:

на місяць – 11,75 грн, на квартал – 35,25 грн,
на пів року – 70,50 грн, на рік – 141 грн

Засновник та видавець – ТОВ «ЧЕЛАЙН МЕДІА ГРУП»
Реєстраційне свідоцтво – Серія ЧГ № 577-226Р
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – Ірина Осташко
Відповідальний за випуск номера – Ірина Осташко
Телефон редакції: (068) 188-07-25

Відділ реклами – (073) 091-97-07
Газета зверстана у редакції газети «Голос ЧЕРНІГІВЩИНИ. ЧЕЛАЙН»
за інформаційної підтримки ТОВ «ЧЕЛАЙН МЕДІА ГРУП»
Коректор – Писана О.М.
Газета виходить щочетверга
Передплатний індекс: 60004

Поштова адреса редакції:
14000, м. Чернігів, а/с 37
Електронна пошта: hotline@cheline.com.ua
Віддруковано в ПАТ «ПВК «Десна».
14000, м. Чернігів, пр-т Перемоги, 62.
Тираж 20000

Редакція не завжди поділяє погляди авторів публікації. Відповідальність за достовірність інформації та реклами несуть автори та рекламодавці.
Рекламні матеріали в газеті позначені словами Реклама або рубрикою «Імідж», «Позиція», «Точка зору».